

Under duvans vingar

Någon tyckte att de första skisserna av Boo församlings nya ceremonilokal i Nacka påminde om en duva som vilar med huvudet under ena vingen – en passande beskrivning på byggnad som ska stå öppen för alla trosuppfattningar.

TEXT **PETER WILLEBRAND** FOTO **ANNA RUT FRIDHOLM**

FOTO: RIKARD WESTMAN/VALTEREKLUND STENENTREPRENADER

Projekt: Ceremonilokal, Boo församling, Nacka.

Beställare: Boo församling.

Arkitekt: Åsa Flarup Källmark, arkitekt, a-sidan,
och Monica Sandberg, landskapsarkitekt,
Landskapsgruppen.

Entreprenör: Valter Eklund Stenentreprenader.

Stenleverantör: Hallindens Granit.

Kyrkans traditionella begravningsritual blir allt mindre självklar i takt med att Sverige fått fler trosuppfattningar och nya, ofta borgerliga, traditioner tar över.

Begravningsavgiften är sedan ett par år tillbaka skild från kyrkoavgiften. I stället betalar alla folkbokförda i Sverige en begravningsavgift som finansierar alla typer av konfessioner. Men det är fortfarande, med få undantag, Svenska kyrkan som administrerar verksamheten.

Förra årets vinnare av Stenpriset – Krematoriet i Kalmar – är ett exempel på en anpassning till en modernare och mer profan begravningsritual. Detsamma gäller för Boo församlings nya ceremonilokal i Nacka som invigdes i september.

När lokaltidningen Nacka Värmdö Posten intervjuade kyrkogårdschefen Ivar Fors inför invigningen betonade han att församlingen inte minst har fått många positiva reaktioner från personer som inte är medlemmar i Svenska kyrkan.

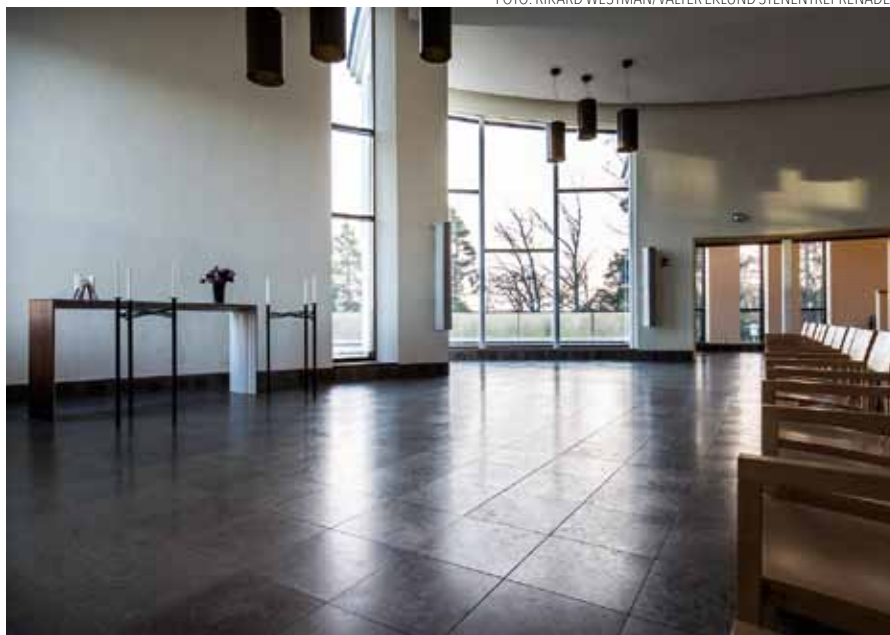
CEREMONILOKALEN har kostat 40 miljoner kronor och har plats för 70 personer. Med läktarplan och andra utrymmen är hela byggnaden 800 kvadratmeter.

Men det är inte bara en lokal som ska vara öppen för olika trosuppfattningar och evenemang som konserter. Tillhörande bisättningslokalen har också fått en utökad kapacitet. De tidigare två kistkylarna har blivit 20, bland annat som ett resultat av den lagändring som genomfördes 2012 och som innebar att längsta tid från dödsfall till begravning kortades från två månader till en.

Arkitekten Åsa Flarup-Källmark vid a-sidan står tillsammans med landskapsarkitekt Monica Sandberg vid Landskapsgruppen för utformning och gestaltning.

Ceremonilokalen fick arbetsnamnet Duvan på ett tidigt stadium, redan när Åsa Flarup-Källmark visade upp sina första skisser.

– Den omgivande naturen är fantastiskt vacker och jag har utgått från topografin och anpassat mig till bergets nivåskillnader. När jag visade skisserna tyckte någon att resultatet påminde om en duva som lägger sig med huvudet under vingen. Det var alltså inte medvetet, men som symbolisk liknelse är den förstas passande.

”Det är en sten som dels gör att det känns som en modern byggnad, dels symboliserar ett slags känsla av fortsättning i förhållande till platsen.”

ÅSA FLARUP-KÄLLMARK kopplades tidigt in i projektet. Men det var till en början svårt att hitta en plats för lokalen och projektet lades på is under en tid. Det var när Arbetsmiljöverket dömde ut den förra bisättningslokalen som projektet tog fart på allvar. När den nya platsen väl bestämdes innebar det även att en del sten fick sprängas bort ur berget för att bereda plats åt suterrängbyggnaden.

– Jag älskar verkligen sten och har aldrig vågat göra något liknande tidigare, säger Åsa Flarup-Källmark.

Hon förklarar att ceremonilokalen dels ska knyta an till platsens historia, dels vara en naturlig del av den omgivande naturen.

– Det skulle bland annat kännas lika gediget som det gamla huset, med riktiga murarbeten och puts.

Kvaliteten var inget som man vill kompromissa med, understryker Åsa Flarup-Källmark.

– Det är trots allt en form av demokratisk rättighet att få ta farväl av någon

som har gått bort. Vi är ju alla lika inför döden.

Av samma skäl valdes svensk granit – Röd Bohus Skarstad – till utomhusfasaden och bland annat trappan som leder till entrén. Ett mindre antal kvadrat Skarstad ligger även i golvet vid entrén.

– Monica letade länge innan hon hittade den. Det är en sten som dels gör att det känns som en modern byggnad, dels symboliserar ett slags känsla av fortsättning i förhållande till platsen.

INVÄNDIGT HAR MAN använt en kalksten som ger ett diskret, harmoniskt intryck.

– Golvet ska kännas lugnt och tryggt när huset i övrigt har så många vinklar och rum, säger Åsa Flarup-Källmark.

Hennes egen favoritdetalj är delarna som bär upp skärmtaket och som ska geskydd vid transporter till bisättningslokalen, samt i bottenvåningens murar.

– De är klädda i sten medan taken är sedumtak, det känns som en del av platsens eget DNA. ■